

lerlei ketterij
ht worden.
l en te Emden
landsche ker-
aan de wijze
ver ingedeeld
heyt en nood-
bben vereenigd
ifs voor zoven

de aan Rome
nterde wereld-
n van de Inde-
een kerk noet
het Luther-
et territoriaal
de kerk eener
eerde synodaal
inselen: 10. de
us; 20. van dit
kerken de bij
dat bij elkaar
gen der eene
anzelf, door de
komt tot uit-
coort" der en-
voor de na-
atie, eenigszins

C. V.

ENT
WUS

vlering!

gemaakt voor
-jarig Rugee-
-oningin Wil-

feit gedenken
derwezen zijn
d, ook leeren
-jarige regee-
aan God voor
is volk daarin

ons bespaard.
ook ons volk
ofen bewaard.
iolen wel den

n deze groote

n daarin ver-
taal lesje van

stgeviert heb-
thool ook uit-
n bare feest-
kinderen van
cht, een zang-

olk komt die
Koningin te

e hoede zijn,
nenschen, die
eteekent: libe-
dig ook: nati-

basis te doen
van alle mo-
enden onder-
aanvaardt is

eren gemaakt.

meene deeler

ngen worden,
n couplet van
h een couplet
veggelaten is:

En uit liefde tot onze echte nationale tradities.

Ten slotte uit eerbied voor Hare Majesteit Zelve.

A. JANSE.

En uit liefde tot onze echte nationale tradities.

Ten slotte uit eerbied voor Hare Majesteit Zelve.

A. JANSE.

enlijke hulde-
niet worden

edere groep
bijv. de Anti-
ullen het niet
ver het „Wien

noet geen van
de borst stui-

in des woords

iet ons volks-
ngen niet van
aderlands, die

was tot in

den dood en die voor elken Nederlander die vrij-
heid van geweten heeft verkregen, waar we nu
nog van genieten.

Ieder Nederlander kan van hem zingen en dan
eert bij meteen Hare Majesteit en ons gansche
Oranjerhuis.

Dat lied zij een vaste basis voor ons samen-
zingen.

Ik wenschte wel, dat het geheele lied op alle
scholen gezongen werd. En dat ook in onze pu-
blike gezamenlijke huldebetoelingen niet enkel
een paar verzen (die vaak als persoonlijk lied van
den zanger worden opgevat) werden gezongen.
Juist als het geheel gezongen wordt komt het his-
torisch karakter beter uit.

Hier is een nationale basis in den breedsten
en diepsten zin des woords.

En ieder Nederlander kan van den Vader des
Vaderlands op zijn wijze zingen. Ook al is hij
zelf vreemd aan de geloofstaal van het Wilhelmus,
historisch staal hij voor een lied van onvervalsche
nationale beteekenis.

Zoo kan men ook tezamen zingen van de rege-
ring van Hare Majesteit. Dichters en componisten
mogen trachten de kern van Haar nationale be-
teekenis in het lied te verklanken — en zij kun-
nen daarin meer of minder breed en zakelijk, meer
of minder diep zijn — dat hindert niet. Afwissel-
ling van lichte liedjes en zwaar geluid, vroolijke
wijsjes en ernstig vrome bede is juist zeer ge-
wenscht.

Maar men weigere den modernen godsdienstigen
partij-oespas als in bovengeciteerd versje wordt
voorgedragen.

Wil men de kinderen gezamenlijk laten zingen,
dat wij de burgerlijke vrijheid van godsdienst
in ons land als een kostelijke vrucht van Oranjes
regering zien — best! Wij zullen van harte mee-
zingen. 't Is heelemaal in den geest van het Wil-
helmus.

Maar dat alle Nederlanders, vereend als „broe-
ders", éenen God dienen, wat ook 'tverschil in
dienen zij, — dat is in flagranten strijd met heel
ons volkslied en met de beste nationale tradities
van vorstenhuis en volk.

Wat hier geformuleerd is, is de on-nationale ge-
dachte van de wijsgeerige tolerantie van „anders-
denkenden". Ieder bedenkt de diepste dingen des
levens weer anders, en ieder heeft eerbied voor
het product des anderen. Burgerlijke vrijheid
wordt hier filosofisch gefundeerde wereldbe-
schouwing.

Prins Willem heeft zijn leven veil gehad voor de
Christelijke waardeering van de bur-
gerlijke vrijheid en niet voor de wijs-
geerig moderne tolerantie van de „den-
kenden" onderling, die straks het „niet-den-
kend" deel der natie zou verdrukken.

De tolerantiegedachte van Prins Willem was
oorsprong en waarborg onzer burgerlijke vrij-
heden.

De tolerantie-idee der wijsgeeren bracht ons de
tirannie onder De Witt, en van de Regenten —
benevens de zegeningen der Fransche revolutie
en liberale overheersching.

Dezelfde tolerantie-idee bereidde den weg voor
den chaos — in vele landen — waarna de souve-
reine denker het roer omwierp om een partij-
regiem te stichten, waar alle „broeders" de eene
broederschap en den eenen Staat mogen dienen
... afgezien van hun godsdienstige binnenkamer-
gevoelens, die „getolereerd" worden, als men de
partijbroederschap maar niet te na komt.

Onze nationale liederen, die wij samen zingen,
moeten voor ons te zingen zijn op de basis van
ons Wilhelmus — op waarachtig nationale basis.

En liederen, die zóó sterk het stempel dragen
van den geest, die Vorstenhuis en Volk telkens
in ellende gebracht heeft, moeten we weigeren te
zingen met onze kinderen.

Niet uit partijzucht.

Die zij verre van ons.

Maar juist uit protest tegen de partijzucht van
zulke versjes.

En uit liefde tot onze echte nationale tradities.

Ten slotte uit eerbied voor Hare Majesteit Zelve.

A. JANSE.

En uit liefde tot onze echte nationale tradities.

Ten slotte uit eerbied voor Hare Majesteit Zelve.

A. JANSE.

En uit liefde tot onze echte nationale tradities.

Ten slotte uit eerbied voor Hare Majesteit Zelve.

A. JANSE.

En uit liefde tot onze echte nationale tradities.

Ten slotte uit eerbied voor Hare Majesteit Zelve.

A. JANSE.

ging geplaatst is gelukkig dit van jaar tot jaar
telkens weer het geval geweest.

De aanleiding tot het schrijven van dit werk was
voor Bach de wensch, om van den Saksischen
Koning den titel van „Hof-compositeur" te ver-
krijgen. Niet dat Bach zoo begeerig was naar een
mooien fraai klinkenden titel, maar het bezitten
van dezen titel zou hem, zoo hij hoopte, wat zelf-
standiger maken. Immers sedert 1723 was Bach
cantor geworden van de St. Thomas in Leipzig en
dus stedelijk ambtenaar. Al spoedig bleek, dat de
gemeenteraad van Leipzig niet een even aange-
naam en waardeerdend superieur was als zijn vroe-
gere meester prins Leopold. Herhaaldelijk kwam
het tot conflicten en telkens weer moest Bach het
ervaren, dat ze in hem een heel gewoon onderge-
schikt dienaar zagen, die zich moest richten naar
de wenschen van de heeren. Het verwerven van
den titel van „Hofcompositeur" bracht werkelijk
verbetering.

Al was het Dresdener Hof, waarheen Bach zijn
werk, althans het eerste deel ervan, zond om
den titel van „Hofcompositeur" te verwerven
Roomsch-Katholiek, toch heeft Bach wel degelijk
de bedoeling gehad om dit werk in zijn eigen kerk
te gebruiken. Immers in de Roomsch-Katholieke
liturgie behooren de Miszingen tot één handeling,
in de Lutherse Kerk werd het Kyrie gezongen
op den Zondag Estomihi (den Zondag vóór Palm-
zondag), het Gloria diende voor de godsdienst-
oefening op Kerstdag, het Credo voor den Zondag
na Pinksteren enz. De Mismuziek viel dus als ge-
sloten geheel uiteen en maakte in elken Miszing
afzonderlijk de splitsing in afzonderlijke nummers
— koor, aria, duet enz. — mogelijk, zooals Bach
dan ook gedaan heeft in zijn Groote Mis.

Wel gebruikt Bach o.a. in het „Credo in unum
Deum" de authentieke Gregoriaansche intonatie,
waarmee in de R.K. Kerk de priester dezen zang
inzet, maar men mag dit beschouwen als een be-
wijs van het feit, dat Bach wilde manifesteren in
dit zijn werk de hoogere eenheid, die hij voelde
en die wij belijden in het uitspreken van het geloof
in één heilige, algemeene Christelijke Kerk.

Als steeds bracht de Nederlandsche Bachver-
eeniging onder de doelbewuste en rustige leiding
van Anton van der Horst een model uitvoering van
het werk. Bizarde viel op de prachtvertolking
van duet no. 7 voor sopraan en tenor met fluit-
solo en door sordine gedempt vioolgeluid, waarbij
de vocale partijen werden vertolkt door Jo Vin-
cent en Georg Walter. De altpartij, die gezongen
zou worden door Suze Luger, moest plotseling
na een zeer korte voorbereiding worden overge-
nomen door Roos Boelsma en het moet gezegd, dat
deze zangeres zich zeer goed van haar taak heeft
gekwalen en zich goed wist aan te passen bij het
geheel, zoodat de aria no. 9 als altijd een diepen
indruk maakte. Door het feit, dat de beide aria's
voor basstem door twee verschillende solisten,
Willem van Sante en Max Kloos, werden vertolkt
kwamen deze aria's beter tot hun recht. Bij de
eerste van beide aria's geeft de obligaatpartij van
de corno da caccia met begeleiding van fagotten
een zeer eigenaardige kleur aan het geheel. Het
Bachkoor gaf een uitmuntende vertolking van de
zwarte koren, in het bijzonder trof mij de weergave
van no. 15 Et incarnatus est, terwijl het Crucifixus
ditmaal minder voldeed dan bij de vorige uitvoering.

De begeleiding van het Utrechtsch Stedelijk Or-
kest was als steeds zeer goed te noemen, zoodat
ook aan deze zomeruitvoering van de Nederland-
sche Bachvereniging weer met voldoening kan
worden gedacht.

Bussum.

D. STROO.

IPERSCHOUW

Tegen de Chr. vakorganisatie.

In „Woord en Geest" schrijft dhr J. J. R. Schmal een
„Open Brief" aan dhr F. P. Fuykschot. Dhr Schmal is
nogal erg gekant tegen wat hij noemt „de verzekerdheden
der neo-calvinisten". Hij brengt dit o.m. aldus onder
woorden:

Mijn bedoeling was, wat de vakbeweging be-
treft, uitsluitend aan te stippen, dat op dit terrein
de neo-calvinistische antithese-leer nog geenszins
heeft afgedaan.

Den „geest" van dit „neo-calvinisme" ziet dhr Schmal
daar, waar men menselijke opvattingen en mensche-
lijke „herleidingen" voor goddelijke ordonnanties houdt.
Volgens dhr Schmal was die „geest" reeds aan het
werk in de dagen van „Seinpost", en ook vindt hij hem
in de vakbeweging.

Neo-calvinistisch heb ik van mijn kant haar niet
genoemd. Maar wel ben ik van gevoelen, dat ook in
de Chr. vakbeweging voor neo-calvinistische opvat-
tingen af en toe een bedenkelijke heerschappij wordt
opgeëischt. Ik heb hier bepaaldelijk het oog op de

Motiveering der afzonderlijke
Chr. vakorganisatie.

Hoe men daarover van neo-calvinistische zijde
denkt, behoef ik aan U, waarde heer Fuykschot, niet
in den breede uiteen te zetten. Het is genoeg te de-
zen te wijzen op het referaat van Prof. Dr H. Dooyeweerd,

in druk verschenen onder den titel: „De Strijd om
het vraagstuk der Christelijke vakorganisatie van de
Christelijke levens- en wereldbeschouwing" (1936,
blz. 29). Ook een Chr. vakorganisatie van werk-
nemers haastte zich, daarvan een aantal exem-
plaren onder burgers, boeren en buitenlui te distri-
bueeren.

Typisch neo-calvinistisch acht ik de (ook) daar ver-
kondigde meening, dat het Christelijk beginsel niet
slechts hier en nu, doch altijd en overal een
afzonderlijke Chr. vakorganisatie zou eischen. In die
meening bespeur ik hetzelfde verabsoluteren van
menselijke opvattingen en redeneeringen tot god-
delijke ordonnanties, dat ons beiden, wat het kerkelijk
leven betreft, reeds eerder in Assen trof en met weer-
zin vervulde. Dat is niet, om met uw eigen woorden
te spreken, „totaal verschillend", doch veelteer precies
hetzelfde.

We behoeven hierop niet nader in te gaan, doch kun-
nen o.m. verwijzen naar de artikelen die dhr A. Borst
Pzn eenigen tijd geleden in ons blad gepubliceerd heeft.

Een stem uit Zuid-Afrika inzake Prof. Hepps
citeeren.

Hoewel er in Nederland bladen zijn, die met geen
woord melding hebben gemaakt van de uittreding van
Prof. Greijdanus uit de commissie van acht, noch ook
van de door hamzelf gepubliceerde reden voor deze
uittreding, heeft in Zuid-Afrika deze belangrijke aan-
gelegenheid toch wel de aandacht gehad. Onder het
hoofd „Sitate-kwaad" schrijft „Die Kerkblad":

Prof. Dr V. Hepp van die Vrye Universiteit is een
van die agt kommissielede. Hy het egter, na sy be-
noeming in 1936 tot lid van hierdie kommissie, bro-
jures uitgegee waarin hy te velde getrek het teen
een en ander lid van hierdie kommissie wat hy beskul-
dig het van „afwyking van Skrif en belydenis". Na
aanleiding van sy brosjures het daar 'n hele polemiek
ontstaan in Nederland en een van die beskuldigdes,
Prof. Dr Schilder, van Kampen, het homself in 'n
reeks artikels in „De Reformatie" kragtig verweer
teen die beskuldigings van Prof. Hepp. In 'n reeks
artikels: „Hoe Prof. Hepp citeert", het Prof. Schilder
aangetoon dat Prof. Hepp, hoewel hy in sy brosjures
nie die name van die beskuldigdes of die vindplekke
van die sitate uit hul geskrifte genoem het, sitate
uit geskrifte van Prof. Schilder uit verband geruk
en skeef voorgestel het volgens bewering van Prof.
Schilder. Op die onlangse sitting van die verdaagde
Sinode het Dr Greydanus wat ook 'n lid was van die
benoemde kommissie van agt, nou skriftelik sy be-
danking as sulks ingedien.

Vervolgens citeert het blad het heele artikel, dat
Prof. Greijdanus in ons nummer van 15 April geplaatst
heeft. Het Afrikaansche blad besluit als volgt:

Ook ons, in Suid-Afrika, is maar al te goed bekend
met hierdie „sitate-kwaad". Dis 'n euwel wat ver-
naamlik aan politieke partye hier eie is. In hierdie
tyd — eklektisistyd — het ons weer baie staaltjies hier-
van gesien. As 'n mens hierdie bedryf hier aanskou,
sal jy soms wel die indruk kry dat God die Here
my gebied om iemand se woorde te verdraai!

Prof. Hepp heeft in „Credo" onlangs een artikelje
van Ds J. Douma overgenomen, waarin gehandeld werd
over de „felheid", niet zoozeer van de aanvallen der
heeren Kuiper en Hepp, maar van de hun gegeven
zakelijke antwoorden. Zoodra hij nota genomen heeft
van Prof. Greijdanus' qualificatie van de wijze van
citeeren, d.w.z. de wijze van polemiseeren van Prof.
Dr V. Hepp zullen wij het de moeite waard vinden,
hem van antwoord te dienen.

Een Zuid-Afrikaansche oordeel over het
gezag der meerdere vergaderingen.

„Die Kerkblad" heeft thans ook zich uitgesproken over
de door Prof. Greijdanus opgeworpen kwestie van het
„nieuwe kerkrecht". Ds J. V. Coetzee geeft een bespre-
king van de dissertatie van Dr M. Bouwman, waaruit
we het volgende citeeren:

Nou wil ons vooraf sê dat dit vir ons vaststaan dat
die meerdere vergaderings „gesag" besit. Hieronder
val ook die gesag om tugmaatreels te neem. Ons sal
hier nie die gevalle bespreek waarin 'n meerdere
vergadering geroepe is om tugmaatreels te neem nie.
Hierdie saak sal ons wel binnekort bespreek in ons
reeks artikels oor Kerklike Mag, wat nou in „Die Kerk-
blad" 'n aanvang neem. Ons spreek net hier uit dat
ons oortuig is dat 'n meerdere vergadering tugmag
besit. 'n Sinode (meerdere vergadering) sonder tugmag
is vir ons soos 'n magtelose ou vader wat die heeldag
vir sy stout kinders sê: „Pasop as ek hier opstaan",
maar wat nooit opstaan nie. Hy is 'n smadelike skou-
spel.

Prinsipiël is ons dit daarmee eens dat meerdere
vergaderings tugmag besit en om dit te bewys, be-
teken vir ons feitlik om 'n oop deur in te slaan.

Maar tugmag is ook 'n gevaarlike iets. As dit nie
met diskresie, wysheid en die uiterste omsigtigheid
gebruik word, kan dit meer verniel as wat dit herstel.
Tugmag in die hande van 'n vader wat nie met baie
verstand en wysheid geseën is nie, kan verwoes. Mens
wat niet kan opvoed nie, ken gewoonlik net een reme-
die, nml. tydig en ontydig tug. Kinders wat sulke
ouers het, is te bejammer.

Daardie gevaar loop kerklike vergaderinge ook om-
dat hulle tugmag besit. En daarom juis dat meerdere
vergaderings in die toepassing van hulle tugmag met
die uiterste omsigtigheid en wysheid te werk moet
gaan.

Deze opmerking is maar „so terloops in die verby-
gaan". Wat de kwestie zelf betreft merkt Ds Coetzee op:

Uit sy boek is duidelijk dat sommige kringe in Neder-
land besig is om die Voetius-interpretasie van wyle
Dr F. L. Rutgers — daardie groot Voetius-kenner —

prys te gee on sekere punte en dit só voor te stel dat Rutgers, wat in die stryd teen die sinodale hierargie van die Nederl. Herv. Kerk op kerkregtelike gebied die voorvechter was, independentistiese neigings gehad het omdat hy die outonomie van die plaaslike kerk so sterk geaksentueer het.

Maar wat ons nou opval in die dissertatie van Dr. Bouwman is dat hy ten opsigte van Voetius presies dieselfde beskuldiging inbring. Hy begin dan ook feitlik daarmee om te probeer bewys dat Voetius sterk onder invloed van die Independentiste gestaan het wat sy kerkregtelike beskouings betref, pag. 52, 53. Maar hiermee ondermyn Dr. Bouwman feitlik die gesag van Voetius as geref. kanonikus. As ons nou moet aanneem dat Voetius byv. nie prinsipiël die outonomie van die plaaslike kerk geleer het nie, maar om die gematigde Independentie in die gevele te kom — wel dan kan ons maar die hele Voetius as geref. kanonikus oorboord gooi. Want dis zeker wel nie sê dat Voetius sekere kerkregtelike beginsels geleer het om die Independentie in die gevele te kom nie, maar omdat sulke beginsels gereformeerde en skriftuurlik is, al is dit dat die Independentie dit eensydig benadruk het.

Dit het ons telkens in die dissertatie van Dr. Bouwman opgeval hoe hy, waar Voetius sy kerkregtelike opvattinge ondersteun, homself beroep op die gesag van die grootmeester van die geref. Kerkreg. Maar waar Voetius byv. nie die kerkregtelike opvattinge van Dr. B. ondersteun nie, en nie sê wat Dr. B. meen dat hy wel moes gesê het nie, daar vrye hy die groot kanonikus van die 17e eeu Independentistiese neigings en simpatieë aan! Dit is o.a. duidelik op blss. 75-82, waar Dr. B. moeite doen om te bewys dat Voetius al die kerke wat met mekaar saam in kerkverband staan, beskou as 'n eenheid in korporatiewe sin. Maar Voetius beskou n.l. blykens sy definisie van „kerkverband“, die kerkverband as so 'n eenheid in korporatiewe sin as wat Dr. B. doen nie. En dan is Dr. Bouwman van oordeel dat V. hier onder invloed van Parker te dig nader aan die Independentisme!!

't Is wel weer eens kalmeerend, zoiets te lezen. Wanneer Prof. Greijdanus aantoon, dat Voetius, al trek hy zuivere prinsipiële lijnen, self wel eens in die praktijk daaraan ontrouw geword is, dan zegt de promotor van Dr. Bouwman zoiets als: wie van Voetius afwijkt, met dien is het moeilijk debatteeren. Aan den anderen kant verspreidt onder zijn leiding een dissertatie, waarin op deze manier wordt gesproken over Voetius, juist waar het gaat over zijn prinsipiële beschouwingen. Het is toch wel een wonderlijke manier van antwoord-geven op serieuze argumenten.

Ook Dr. Coetzee heeft bezwaren tegen de wijze, waarop Dr. M. Bouwman in bepaalde punten Voetius „interpreteert“:

Dis dan ook 'n ernstige beswaar wat die dissertasie druk. Die geleerde skrywer het op sommige plekke nie Voetius geïnterpreteer nie, maar wel wat hy meen dat Voetius moes gesê het as laasgenoemde dan nie so sterk deur die Independentie sou beïnvloed gewees het nie.

'n Baie frappante voorbeeld van hierdie manier waarop Dr. B. Voetius interpreteer vind ons op blss. 87-97. Dr. B. betoog dat lede van 'n meerdere vergadering in twee kwaliteite daar verskyn, kragtens hulle amp en kragtens hulle afvaardiging. Maar Voetius leer glad nie so iets nie. Volgens Voetius gee alleen die afvaardiging of delegasie iemand reg om op 'n meerdere vergadering sitting te neem. En omdat Voetius die karakter van meerdere vergaderinge hierin vind dat hulle vergaderinge is van mense wat daar verskyn nie kragtens hulle amp nie, maar kragtens hulle afvaardiging, sê Dr. B. dat Voetius eensydig nadruk lê op die afvaardiging — weer terwille van die Independentie wat besonder sterk gekant was teen enige hierargie!! En hoewel Voetius uitdruklik sê dat lede van meerdere vergaderings daar sitting neem nie uit krag van hulle amp nie, maar uit krag van die afvaardiging deur die kerke, kom Dr. B. tog tot die konklusie dat die sinodale bevoegdheid van die sinodale vir Voetius wel deeglik ook op hul amp berus (p. 96).

Daar is nog heelwat meer waarop ons aanmerking sal kan maak, maar ons volstaan hiermee omdat dit genoeg is om te laat sien dat Dr. B. 'n werk gelewer het wat, hoe verdienstelik dit ook al mag wees, met kritiek en oordeel des onderskeids moet gelees word.

We gelooven, dat gereformeerde in het buitenland zoo langzamerhand over sommige kwesies rustiger gaan oordeelen dan een gedeelte der penvoerders in Nederland. Het duurt lang, maar de strijd voor de waarheid is toch niet vergeefs.

De consequentie van den Duitschen kerkstrijd.

Een bericht in „De Standaard“ meldt het volgende:

De zich noemende „Duitsche Nationale kerk“ publiceerde 14 Juni haar programma. Het document bestaat uit dertig artikelen. Hierin formuleert deze organisatie den wensch, met alle middelen het Christendom te bestrijden, en zij eischt de leiding op van alle kerken, die binnen de rijksgrenzen zijn gevestigd.

Deze Nazi-kerk geeft den wensch te kennen, uitsluitend de doctrine van volk en ras te dienen, en geen enkele kerk, die onder nationale leiding staat of door internationale banden verbonden is, te dulden. Men verlangt de verbeurdverklaring van al het grondbezel van andere kerken of confessies in Duitschland, staking van publicatie van den Bijbel en alle werken met een godsdienstig karakter.

Men verklaart, dat „Mein Kampf“ de zuiverste ethiek bevat, waardoor het Deutsche volk zich steeds zal moeten laten inspireren. „De Nationale kerk“ zal van haar altaren het kruis, den Bijbel en alle heiligenbeelden verwijderen. In de plaats daarvan zal het boek van Hitler komen, waarnaast het zwaard zal worden gelegd. De religieuze sprekers zullen stukken uit „Mein Kampf“ voorlezen en bespreken. De

doopplechtigheid zal tot de volgende formaliteit worden teruggebracht: bevestiging dat man en vrouw Ariërs zijn en de belofte, dat het kind zal worden opgevoed „in Duitschen geest voor het Duitse volk“. Deze zich nog kerk noemende organisatie kent in het geheel geen godsdienstonderricht. De eenige plaatsen van opvoeding zullen zijn het gezin, de school en de Hitler-jeugdverenigingen. Het document wil het Christelijke kruis vervangen zien door het hakenkruis.

Het programma eindigt met een credo, waarin o.a. gezegd wordt: „Wij zweren tot in alle eeuwigheid trouw te zullen zijn aan Adolf Hitler“.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Meerkerk: Cand. J. Th. Meesters te Zeist en Cand. P. Rullmann, hulpred. te Utrecht.

Beroepen te:

Meerkerk: Cand. P. Rullmann, hulpred. te Utrecht. Soerabaja (vac. P. Veenhuizen): J. Plomp te Grijpskerke. Stiens: Cand. D. J. Scholten te Zutphen.

Aangenomen naar:

Helpman (Gron.): J. W. Tunderman te Vrouwenpolder. Hemelum (Fr.): Cand. A. G. Luiks te Leeuwarden. Zeist: G. Lugtigheid te Amstelveen.

Bedankt voor:

Beetgum: J. J. Oranje te Paesens c.a.

Benoemd tot Hulprediker te:

Leeuwarden: Cand. H. R. de Jong te Amsterdam.

J. D. Wielenga, †

Te Franeker is Dinsdag 21 Juni in den ouderdom van 57 jaar overleden Dr. J. D. Wielenga, pred. der Geref. Kerk aldaar.

Promotie Dr. A. de Bondt.

Aan de Vrije Universiteit is 21 Juni bevorderd tot doctor in de theologie Dr. A. de Bondt, predikant bij de Geref. Kerk van Den Haag-West, en wel op een proefschrift, getiteld: „Wat leert het Oude Testament aangaande het leven na dit leven?“

Emeritaat Dr. Henry Beets.

Uit Grand Rapids wordt bericht, dat de ook in ons land welbekende en steeds welkome Dr. Henry Beets, algemeen geacht en erkend leider en auteur in den kring van de Chr. Geref. Kerk der Ver. Staten en predikant der Chr. Geref. Kerk te Grand Rapids, het voornemen heeft, met ingang van 5 Januari 1939 met emeritaat te gaan. Dit is de datum van zijn zeventigsten verjaardag.

Meer predikanten beroepen.

De Part. Synode der Geref. Kerken van Overijssel heeft in haar jongste vergadering naar aanleiding van een voorstel van de classis Deventer inzake bevordering der vermeerdering van het aantal predikanten in grotere gemeenten, het volgende besluit genomen:

„De Part. Synode adviseert aan de classes in de provincie: a. er telkens op aan te dringen, dat kerken, die voor de rechte bearbeiding der gemeente te weinig dienaren des Woords hebben, krachtig worden aangespoord meer predikanten te beroepen; b. haar visitatoren opdracht te geven, dit punt in bedoelde kerken geregeld bij de visitatie ter sprake te brengen, opdat in dien weg het heil der kerken beter bevordert worde.“

Centraal Verband van Justus-Commissiën.

De jaarlijkse algemene vergadering van het Centraal Verband van Justus-commissiën, die tot doel hebben het verstrekken van informatie en bemiddeling aan op zichzelf staande doop- en belijdende leden van de Geref. Kerken inzake werkdruk en huisvesting in de gemeente van vestiging, zal Zaterdag 2 Juli a.s. te Utrecht in het gebouw van de N. Utr. Crt. onder presidium van Dr. J. A. Tazelaar, Geref. predikant te Rotterdam, worden gehouden.

Na afdoening der huishoudelijke zaken zal als referente optreden Mevr. L. M. v. d. Veer-v. Engeland van Den Haag, met het onderwerp: „Justus-ervaringen“. De vergadering vangt om 3 uur aan.

Zomerkampen van de Calv. Stud. Bew. op „Joolhu“.

Wie onder ons zou „Joolhu“, het zomerkamp van de jeugdcommissie der Calvinistische Studentenbeweging niet willen aanbevelen? Want hier kunnen onze gymnasiasten en H. B. S.-ers de geestelijke en lichamelijke ontspanning vinden, die zij na hun overgangsexamen broodnodig hebben. En zoo eenvoudig is het niet om zich op de juiste wijze te herstellen van al de vermoeienissen, die het schoolleven met zich meebrengt. Onze jeugd heeft het waarlijk niet steeds gemakkelijk op onze middelbare scholen en onze gymnasia. Vooral in het voorjaar wordt veel van haar gevraagd. Wanneer de lente in het land komt en de natuur naar buiten lokt, kan zij aan die lokstem nauwelijks gehoor geven. Het werk en de studie eischen alle krachten op voor den naderenden overgang. En dat is goed. Wie zijn doel bereiken wil, moet reeds vroeg de noodige zelfbeheersching en plichtsbetrachting leeren. Er moeten offers gebracht kunnen worden. „Een iegelijk, die om prijs strijdt, onthoudt zich in alles“. Maar wanneer de prijs eenmaal behaald is, zou het zonde zijn niet naar het herstel van de verloren krachten te streven. Hoe moe en ingezonken kan menige geëxamineerde er bij het begin van de groote vakantie uitzien! Als doktoren weten wij maar al te goed, wat er van hun uithoudingsvermogen geveerd is. En we zullen daar niets van zeggen, mits we weten, dat straks alle pogingen in het werk gesteld worden om het gestoorde evenwicht te herstellen. En daarom juichen wij het zoo van harte toe, dat onze Calvinistische Studenten er toe gekomen zijn jeugdkampen op te richten voor onze jongens en meisjes, die de H. B. S. of het Gymnasium bezoeken. Daar opent zich voor hen de gelegenheid om weer op kracht te komen en om straks met frissche opgewektheid hun taak op school te hervatten. Daar verwijdt zich hun geestelijke horizon door vriendschappen, die gesloten worden. Daar geeft het directe contact met de levende natuur een weldadige rust aan den geest, die door het stadsgevoel en de moderne cultuur reeds in de jeugd jaren vaak te veel gespannen kan zijn.

Maar daarbij blijft het op „Joolhu“ niet. Het leven daar gaat niet op in sport en spel, in zwemmen en voetballen, in fietsen en wandelen. Van een eenzijdige verheerlijking van het lichaam kan bij deze Calvinistische beweging geen sprake zijn. Ook de geestelijke leiding van hen, die aan

haar zorgen toevertrouwd zijn, vraagt haar aandacht. Haar leiders zijn beziel met het ideaal den kampeerders bij te staan in hun moeilijkheden en vragen om hun daarbij den eenigen rechten weg te wijzen overeenkomstig Gods Woord. Zij willen luisteren naar wat er in die jeugdige zielen leeft aan hoop en verwachting en daarbij de harten in liefde doen ontbranden voor het Calvinistisch levensideaal, dat vaak zoo weinig gekend wordt. Daarin zien zij een roeping, hun van Godswege opgelegd en daarin trachten zij ook ouders in hun taak te steunen. En menige jongen en menig meisje keerde naar huis terug, niet alleen lichamelijk versterkt en verfrist, maar ook vervuld met groote dankbaarheid voor wat zij aan verdieping van hun inzicht in de betekenis van het Calvinisme voor hun eigen bestaan en voor het geheele wereldleven mochten ontvangen.

Ouders, vertrouwt Uw kinderen aan de leiding van „Joolhu“ toe!

Jongens en meisjes, komt en geniet van Gods rijke gaven u ook in dit jeugdwerk geschonken!

Dr. G. K. Schoep.

School voor Gereformeerde Wijkverpleging, Rotterdam.

Voor het op 14 t/m 16 Juni gehouden examen van de School voor Gereformeerde Wijkverpleging, gevestigd in het Ziekenhuis „Eudokia“, Bergweg 323, te Rotterdam, zijn geslaagd de zusters: H. Bokma, J. M. van Buuren, G. Diemer, P. van Dienst, W. A. Guldmond, W. Hoogenboezem, M. Hoogland, E. P. Muys, E. van Steenbruggen, J. Verschoor.

Het examen werd afgenomen ten overstaan van de examencommissie, waarbij aanwezig waren de heeren Dr. H. H. T. Bekenkamp en Dr. A. in 't Veld als Gedelegeerden van de Regering.

Genoemde zusters hebben hiermede verworven de aantekening voor Wijkverpleging, ingesteld bij Koninklijk Besluit van 21 December 1928, no. 104 (Ned. Staatscourant van 31 December 1928, no. 235), alsmede het diploma voor enquette der Nederlandsche Centrale Vereeniging tot bestrijding der tuberculose.

Het examen in de godsdienstige vakken werd gehouden in tegenwoordigheid van Dr. J. v. d. Vlucht, Geestelijk Verzorger van „Vrederust“ te Bergen op Zoom, als Gedelegeerde van den Gereformeerden Bond van Vereenigingen en Stichtingen van Barmhartigheid in Nederland.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Opheusden: H. Ligtenberg te Lisse.

Bedankt voor:

Aagtekerke-Oostkapelle: M. Heikoop te Utrecht. Goes: P. Honkoop te Den Haag.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Eemnes-Buiten: D. J. v. d. Graaf te Schoonhoven. Leeuwarden: Dr. J. N. Zevenster te Zuidbroek. Oosterlittens (toez.): L. J. v. d. Kam te Heer-Hugowaard. Valkenburg (Z.-H.) (toez.): Cand. D. Veldkamp te Rotterdam. Zwammerdam: J. J. H. v. d. Ree te Mijnsheerenland.

Aangenomen naar:

Amsterdam (vac.-B. Gijzel): Dr. K. H. Miskotte te Haarlem. Lippenshuizen: A. R. Scholten te Oldeholtwolde.

Bedankt voor:

Borssele (toez.): S. J. M. Hulsbergen te Hoedekenskerke. Hoog- en Laag-Keppel: P. Cannegieter te Krommenie. Koudum: A. A. van Ruler te Kubaard. Opheusden: J. C. Terlouw te Garderen. Rotterdam-Vreewijk (toez.): G. Gerbrandy te Leeuwarden. IJsselmonde: C. M. Krijger te Beverwijk. Wijk (bij Heusden): J. de Lange te Wilsum (Ov.).

Intrede te:

Amsterdam: J. K. Lofvers. Tekst: Handel. 4:12. 's Grevelduin-Capelle: T. H. Oostenbrug. Tekst: Hand. 4:29b.

Afscheid van:

Langweer: F. H. Plooi. Tekst: 1 Cor. 2:2. Wanswerd: J. H. Kuypers. Tekst: 1 Petr. 1:24 en 25.

LOGOPAEDIE EN PHONIATRIE.

Gevestigd: **Mevr. Wed. C. C. V. VAN LIER-SCHMIDT ERNSTHAUSEN**, assist. v. logopaedie a.d. Rijksuniv. te Leiden.

Spr.u.: Ma. Wo. Vr. 9-10: voor method. spreken en hygiën. stemgebruik door hen, die v. beroepswege veel moeten spreken en v. angststudeerenden.

Di. Do. Za. 9-10: voor spraak-, stem-, en ademh. stoornissen. En volgens afspraak.

Gelegenheid tot opname ten haren huize tegen matigen prijs voor behandeling.

Den Haag (Marlot) Zijdelaan 25. Tel. 720371.

Heden verscheen:

WAT LEERT HET OUDE TESTAMENT AANGAANDE HET LEVEN NA DIT LEVEN

DOOR **Dr. A. DEBOND**

INHOUD: I. Leven en dood in het Oude Testament. II. De Doodenwereld. III. Het Seelbegrip. IV. Opstanding en overwinning van den dood. V. Conclusies.

PRIS 2.75

IN ELKEN BOEKHANDEL

J. H. Kok N.V. - Kampen

LOURENS INGELSE

Een episode uit het geestelijk leven op Walcheren omstreeks 1780

door **A. JANSE**

hfd Chr. School Biggkerke.

Prijs f 0.60

Tweede druk

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgevers Oosterbaan & te Cointre, Goes

Lezers van „De Reformatie“, die met zooveel sympathie dit blad ontvangen, wilt ook uw FAMILIE-ADVERTENTIËN ter plaatsing zenden.

Medet...
He...
dij...
Hol...
Dr...
Rott...
Dr...
Wol...
hove...

Alle...
Prof...

INHOUD:
de Schrift...
leven...
H...
C. van T...
Geref. K...
Kerken...
loste leve...
— Opvoe...
Uit het...
VII —
kerken: I...
schouw...

In het...
van de...
in het v...
werk on...
willen w...
tuigen m...
noemden...
Heering...
het ortho...
dit woord...
In zijn...
ling. Zoo...
deel de...
macht de...
rische wi...
hier weir...
die volge...
ein bish...
grote b...
meerde d...
ten Gods...
veel te v...
zoo neer...
Gereform...
het al zee...
toe, dat c...
heeft uit...
gezag. M...
werd ged...
naar een...
toen voo...
kerkegeza...
de wettel...
„Zoo schi...
gen haar...
n ome l...
door Zij...
Schrift...
aan het...
houden)...
daarmede...
deren ve...
Het ref...
terd, het...
sieve hoe...
vele en...
mededeel...
ningen, r...
en niet-h...
de waarl...
den men...
te drager...
een boek

1) I. pg.
2) I. pg.
is de ergst